

TARTU LINNAVOLIKOGU MÄÄRUS

Nr 13

5. juuni 19__ a.

Tartu linna arengukava 1997.-1999. a kinnitamine

Aluseks võttes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I, 1993,37,558; 1994,12,200; 19,340; 72,1263; 84,1475; 1995,16,228; 17,237; 23,334; 26-28,355; 59,1006; 97,1664; 1996,36,738; 37,739; 40,773; 48,942; 89,1591; 1997,13,210; 29,449,450) § 9, § 22 p 7, Tartu linna põhimääruse (RTL 1996,91,3282) § 48, Tartu Linnavolikogu

m ä ä r a b:

1. Kinnitada "Tartu linna arengukava 1997.-1999. a." vastavalt lisale.
2. Määrus jõustub 1. juulist 1997. a.

Väino Kull
esimees

LISA
Tartu Linnavolikogu
5.juuni 1997.a. määrusele nr.13

TARTU - HARIDUS-, KULTUURI- JA TEADUSKESKUS
NING TURISMILINN

**TARTU LINNA ARENGUKAVA
1997.-1999.a**

TARTU 1997

**TARTU LINNA ARENGUKAVA
1997.-1999.a**

	Lk
EESSÕNA	3
I TARTU LINNA ARENGUEELISTUSED 1997.- 1999.a	4
II TARTU LINNA 1998. AASTA INVESTEERINGUD	17
III TARTU LINNA 1999. AASTA INVESTEERINGUD	18

EESSÕNA

Käesolevas arengukavas on arengueesmärgid ja -ülesanded grupeeritud nende funktsioonide järgi, mida Tartu linnal tuleb täita. Välja on toodud seitse arengueelistust, mis on järjestatud linnavalikogu ja tema komisjonide liikmete, linnavalitsuse liikmete, osakonnajuhatajate ja linnaplaneerimise osakonna spetsialistide arvamuste alusel. See järjestus on aluseks ka investeerimisvajaduste reastamisel. Mitmeid linna arengut tagavaid ülesandeid pole võimalik üheselt määratleda, nende praegune asumine ühe või teise arengueelistuse juures on koostajate kokkulepe. Selles dokumendis on linna arendamise all mõeldud eelkõige tema konkurentsivõime ja atraktiivsuse tõstmist välja toodud funktsioonides. Kui need ideed ellu viiakse, täidab Tartu paremini oma osa ülikoolilinnana, piirkonna keskusena ja turvalise elupaigana. Linna arendamine pole ainuüksi linnavalitsuse mure, sellest on huvitatud ka siin asuvad asutused ja organisatsioonid, mille areng on üks osa linna arengust. Sellest on tingitud ka mõnede linna eelarvest katet mittevajavate või üsna tagasihoidlikku finantseerimist vajavate ülesannete lülitamine arengukavasse. Linna atraktiivsust tõstavad suuresti need üritused ja ettevõtmised, mis rõhutavad Tartu eripära ja on populaarsed tartlaste hulgas. Näiteks, rõhutamaks hariduslinna funktsiooni, on ette pandud kujundada koos ülikoolidega septembri esimesele esmaspäevale eelnevast pühapäevast Tartule ainuomane pidupäev. Arengukava läbivaks märksõnaks võib pidada koostööd kõikidel tasanditel.

38

I TARTU LINNA ARENGUEELISTUSED 1997–1999

1. Tartu – ülikoolilinn, haridus- ja teaduskeskus
2. Tartu – uuenduslembene ettevõtluse keskus
3. Tartu – maakonna ja Lõuna-Eesti keskus, transpordisõlm
4. Tartu – loodushoidlik, säästvalt arenev, turvaline ja heakorrastatud elupaik
5. Tartu – rikkaliku ajaloopärandiga kultuurilinn, laulupidude ja rahvusvaheliste festivalide paik; oma ajaloolist pärandit säilitav, uuriv ja eksponeeriv turismilinn
6. Tartu - elanike toimetulekut toetav ja tasakaalustatud sotsiaalpoliitikaga linn
7. Tartu- tartlaste teenistuses olev, inimsõbralike asutustega, kaasaegselt valitsetav linn

1. TARTU – ÜLIKOOLILINN, HARIDUS- JA TEADUSKESKUS

1.1. Tõsta Tartu konkurentsivõimet ülikoolilinnana, haridus- ja teaduskeskuseks Eestis, Põhjamaades ja Euroopas.

1.1.1. Tagada informeeritus tartlaste, eestlaste, Põhjamaade elanike ja kõigi hulgas, keda Tartu huvitab.

- muuta Tartu kommunikatiivselt avatumaks, tutvustada Tartut Internetis
- avardada tartlaste koostöövõimalusi teiste ülikoolilinnadega, ühitades ühtlasi sõpruslinnade koostöö partnerülikoolide koostööga

1.1.2. Edendada Tartu linna akadeemilist eripära.

- analüüsida akadeemilise elanikkonna vajadusi ja luua võimalusi nende vajaduste rahuldamiseks
- kavandada akadeemiliste linnakute ja elamurajoonide asupaigad
- luua Tartus viibivatele külalisõppejõududele ja teaduritele sobiv elukeskkond

1.1.3. Parandada akadeemilise elanikkonna suhtlemisvõimalusi

- toetada akadeemiliste ja loominguliste ühenduste tegevust
- kiirendada Werneris kohviku taasavamist

1.1.4. Toetada ülikoolide ja linna õppeasutustega ühist organisatsiooni üliõpilaste ja õppurite majutamiseks õppeperioodil.

1.1.5. Koostada sihtasutuse Tartu Teaduspark arendamise kava.

- toetada tehnoloogiakeskuse rajamist Tartusse

1.1.6. Kujundada Tartust 'tiigrihüppe' eestvedaja, luua koolides arvutiklassid ja lülitada need kohalikesse ja ülemaailmsetesse arvutivõrkudesse.

- töötada välja koostöös eraettevõtjatega ja ülikoolidega Tartu koolide arvutitega varustamise programm

1.1.7. Kujundada Tartust haridusuuenduse keskus, töötada välja süsteemse haridusuuenduse põhimõtted ja alustada nende elluviimist Tartu ja Lõuna-Eesti koolides.

- kutsuda ellu Tartu haridusfoorum
- jätkata linna ja maakonna vajadusi arvestava ühtse kutseõppesüsteemi loomist
- toetada hariduselu mitmekesisavaid eraõppeasutusi
- toetada ülikoolide regionaalpoliitilisi üritusi

1.1.8. Parandada koostöös ülikoolide ja õppeasutustega kõrgema muusika- ja kunstõpetuse olukorda.

1.2. Kujundada ja ellu rakendada linna hariduspoliitika.

1.2.1. Asuda korrastama linna haridusasutuste võrku nii piirkondlikkuse kui funktsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt, arvestades ühtlasi traditsioonide ja majanduslike võimalustega.

- luua järk-järgult kõigile lastele võimalus saada alg- ja põhiharidus turvalistes ja tervislikes tingimustes, elukoha lähedal, hommikupoolses vahetuses
- kujundada koolieelsed lasteasutused lastekeskusteks, kus ka kodused lapsed saavad ettevalmistuse kooliks ja kus algklasside õpilased saaksid tegeleda huvialadega
- kujundada haridusasutused piirkonna huvitegevuse keskusteks
- toetada gümnaasiumide oma näo väljakujundamist, pöörata enam tähelepanu kutseõustamisele ja gümnaasiumiosas kutse omandamise võimalustele
- väärtustada kutseõpe ja integreerida kutseõppeasutused linna haridusprogrammi
- korrastada huvikoolide võrk elanikkonna huvidest lähtuvalt
- luua erivajadustega lastele õpiabikeskus
- luua võõrkeelte õpetajatele keeltekeskus
- laiendada ja arendada koolisotsiaaltöötajate tegevust koolide, õpilaste ja nende perede probleemide lahendamisel

1.2.2. Arendada täiskasvanute koolitusvõimalusi, kaasates selleks ülikoole, rahvusvahelisi programme ja koolituskeskusi.

- edendada Avatud Ülikooli kui täiendõppe olulist vormi

1.2.3. Leida võimalused koolieelsete lasteasutuste laste toitlustamise ja koolitoitlustamise optimaalseks korraldamiseks, sh tasuta või osalise tasuga toidu osas.

1.2.4. Välja töötada haridusasutuste kapitaalremondi programm, pidades oluliseks igal aastal ühe haridusasutuse terviklikku korrastamist.

2. TARTU – UUENDUSLEMBENE ETTEVÕTLUSE KESKUS

2.1. Tartu - ettevõtlust soosiv linn.

2.1.1. Kiirendada omandireformi.

- viia lõpule õigusvastaselt võõrandatud varade tagastamine
- analüüsida maareformi senist käiku, kiirendada maa ostueesõigusega erastamist (koos maavanema ja Riigi Maa-ametiga)
- kiirendada Tartu ülikoolilt õigusvastaselt võõrandatud ja omandisse taotletava vara tagastamist

2.1.2. Planeeringute koostamisel arvestada ettevõtjate vajadusi.

- rakendada planeerimisel rahvusvaheliselt aktsepteeritud seisukohti
- kasutada territooriumi ratsionaalsemalt, võtta kasutusele vabad alad
- töötada välja Emajõe-äärsete alade arengukontseptsioon

2.1.3. Kujundada välja linna rahanduspoliitika.

- töötada välja linna maksu- ja investeerimispoliitika
- optimeerida linna osalemine ettevõtluses

2.1.4. Kaasajastada infrastruktuurid.

2.1.5. Ette valmistada elamuehituseks ja ettevõtluseks sobivad krundid ja piirkonnad

- üldplaneeringu koostamise käigus töötada välja tehnovõrkude arengukavad
- lihtsustada projekterimistingimuste ja ehituslubade väljastamise protseduuri

2.2. Arendada ettevõtlust toetavat ja propageerivat tegevust.

2.2.1. Eelistada võistupakkumistel tartlastele täiendavaid töökohti loovaid pakkumisi

2.2.2. Algatada ettevõtluskonkurss Tartu Top.

2.2.3. Linnavara rentimisel tagada rentnike investeeingu kaitsmine

2.2.4. Asutada linna preemiad ettevõtluse arendamiseks (suurim investeeija, kõige rohkem töökohti loonud, parima heakorraga ettevõtte jne) ja toetused probleemide lahendamiseks.

2.2.5. Välja töötada soodustuste süsteem parimatele kõrgkoolilõpetajatele, kes asuvad tööle Tartusse.

2.2.6. Osaleda Põhjamaade, Euroopa Liidu jt pakutavates uurimis-, koostöö- ja arenguprogrammides. Koostöös ülikoolidega astuda samme Euroopa Liitu tutvustava keskuse loomiseks Tartusse.

2.2.7. Otsustada Raadi piirkonna tulevik.

2.2.8. Töötada välja koostöös ülikoolide, instituutide ja teiste teadusasutustega teadusmahuka ettevõtluse arenguprogramm.

2.2.9. Muuta maksu- ja kinnisvarapolitika ettevõtjasõbralikuks.

2.3. Tõsta Tartu konkurentsivõimet elujõulise ettevõtluskeskusena, soodustada intensiivse maakasutusega ettevõtlust, mis loob linnaelanikele töökohti.

2.3.1. Arendada alternatiivseid tegevusvaldkondi.

- aidata kaasa konverentsiturismi organiseerimisele
- osaleda näituste ja messide korraldamises
- organiseerida kultuurifestivale

2.3.2. Kaasata linna kultuuri- ja spordielu arendamisse erakapital.

2.3.3. Muuta linna rendipindade majandamine rendilevõtjasõbralikumaks.

2.3.4. Koostada linna energeetika pikaajaline arengukava

- viia linna soojatootmine turumajanduslikele alustele
- arendada energiasäästuprogrammi
- rekonstrueerida ja(või) likvideerida söeküttel katlamajad
- korrastada linna õiguslikud suhted soojatootjatega
- välja töötada kõikide osapoolte kaasamisel linna(optimaalne) energiavarustuse skeem, mis arvestab erinevaid energiakandjaid

3. TARTU – MAAKONNA JA LÕUNA-EESTI KESKUS, TRANSPORDISÕLM

3.1. Tõsta linna konkurentsivõimet, tagades Tartule tema traditsioonilise koha haridus-, teadus-, kultuuri- ja meditsiinikeskusena, Lõuna-Eesti keskusena ja ainsa *universitase* asukohana.

3.1.1. Tõhustada rahvusvahelist suhtlemist.

- tagada informatsioon otsetranspordi kohta Tallinna lennujaamast ja sadamatest Tartusse

3.1.2. Taotleda mõnede riigiasutuste Tartusse ületoomist (Justiitsministeerium, Riigikantselei Arhiivinduse Osakond jm).

3.1.3. Töötada välja koostööprogrammid Lõuna-Eesti maavalitsustega ja omavalitsusliitudega ning sõlmida koostöökokkulepped.

3.1.4. Arendada koos maavalitsuste ja valdade ning linnadega Lõuna-Eestit ja Tartu maakonda teenindavaid asutusi

- kaasata ülikoole Tartu ja tema lähivaldade arengukava koostamisse

3.1.5. Koostada Tartu linna uus üldplaneering.

3.2. Arendada välja Lõuna-Eesti transpordikeskus.

3.2.1. Alustada Tartu kui transiitvedude sõlme arengueelduste ja -võimaluste väljaselgitamist.

3.2.2. Aidata kaasa eri transpordiliikide arengule.

- toetada spetsialiseeritud tolliladude kompleksi väljaarendamist
- korrastada jõetranspordi ja laevaturismi arenguks vajalikud randumiskohad
- selgitada välja lennuliikluse vajalikkus ja säilitamise võimalused

3.2.3. Aidata kaasa Tallinn–Tartu kiirtee ehitamisele.

3.2.4. Tagada jalakäijate, jalgratturite ja ratastoolis või lapsevankriga liiklejate turvalisus.

- jätkata jalgrattateede väljaehitamist
- koostada vanalinna jalakäijate tänavate projektdokumentatsioon ja alustada nende väljaehitamist

3.2.5. Jätkata transpordiskeemi elluviimist.

- asfalteerida olulisemad kruusakattega liiklustänavad, teistel tagada efektiivne tolmutõrje
- jätkata tänavavalgustuse ehitamist, rekonstrueerida amortiseerunud valgustid
- varustada suurema liiklusköormusega ristmikud helisignaalidega valgusfooridega
- selgitada välja perspektiivsed parklate asukohad kesklinnas
- määrata kindlaks sildade ehitusjärjekord ja Tallinna maanteed Jõgeva maanteega ühendava ringtee asukoht

- 3.2.6. Arendada linna ühistransporti kooskõlas linna territoriaalse arenguga
- soodustada linna ühistranspordiettevõtete stabiilset arengut ja toetada amortiseerunud busside väljavahetamist
  - varustada bussipeatused bussiinfo, korraldada ootepaviljonide ehitamine
  - aidata kaasa linna lähialade liikluskorralduse parendamisele (koostöös maavalitsuse ja valdadega)
  - selgitada välja lähirongidega sõitjate soovid ja vajadused, otsida koos valdade ja linnadega lahendusi nende paremaks teenindamiseks
- 3.2.7. Varustada Tartu visuaalinfo ja viidasüsteemidega.

4. TARTU – LOODUSHOIDLIK, SÄÄSTVALT ARENEV, TURVALINE JA HEAKORRASTATUD ELUPAIK

4.1. Tagada linnaelanike turvatunne.

- alustada Tartu linna kodanikukaitse süsteemi ülesehitamist vastavalt linna päästeteenistuse kontseptsioonile
- aidata kaasa tuletõrje- ja päästeamet, politsei ning meditsiinilise kiirabi põhikirjalisele tegevusele
- kooskõlas Eesti Vabariigi Justiitsministeeriumi ja Siseministeeriumiga välja töötada kontseptsioon Tartu arestimaja ja eeluurimisvangla lahutamiseks ja viimase üleandmiseks justiitsministeeriumi haldusalasse

4.2. Tagada linna territooriumil kord ja puhtus.

- tagada tänavate, väljakute jt üldkasutatavate territooriumide heakord
- tagada kõigil linna asfalteeritud ja kõvakattega teedel püsiv teekattemärgistus aastaringselt
- jätkata Emajõe kallaste korrastamist
- korrastada kalmistute piirdeaiad, teed ja hooned; kaasata kogudusi kalmistute haldamisse
- viia lõpule Rahumäe kalmistu leinamaja ehitus
- lahendada hulkuvate loomade probleem

4.3. Parandada tartlaste kvaliteetse joogiveega varustamist, vähendada keskkonda saastavate puhastamata heitvete hulka.

- tagada normidele vastav, kvaliteetne joogivesi
- kavandada, ehitada ja rekonstrueerida linna vee- ja kanalisatsioonitorustikud
- anda käiku reoveepuhasti ja tunnelkollektor

4.4. Suunata linna territooriumi arengut maapoliitika ja planeeringute kaudu.

- kaasajastada planeerimisprotsess ja planeeringud
- koostada linna tellimusel linna arenguks oluliste alade osauüldplaneeringud ja vajadusel detailplaneeringud
- määratleda linnale vajalikud territooriumid ja korraldada nende munitsipaliseerimine ning kasutuselevõtt planeeringute koostamise ja tehnovõrkude väljaehitamiseks

4.5. Töötada koostöös Tartu Puuetega Inimeste Kojaga välja abinõud puuetega inimeste vajaduste arvestamiseks.

- alustada südalinna ja linnaosade keskuste kohandamist barjäärivabaks keskkonnaks

4.6. Tõhustada jäätmekäitlust.

- töötada välja jäätmekäitlemise kord
- organiseerida vanapaberi kogumist ja kasutamist
- aidata kaasa Aardlapalu prügilä rekonstrueerimisele

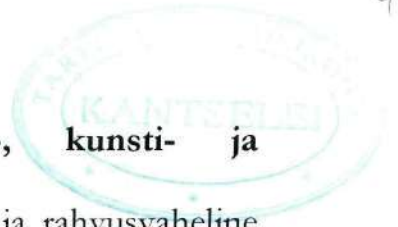
4.7. Tagada keskkonnakaitseliste nõuete täitmine, kasutada säästlikult taastumatuid loodusressursse.

- alustada kohaliku Agenda 21 koostamist, lülitades sinna ka säästlikku sotsiaalset arengut käsitlevad põhimõtted
- korraldada Tartu linna välisõhu seire
- tunnustada ettevõtjaid suuremate keskkonnakaitseliste ülesannete lahendamise eest

4.8. Varustada tartlased telefonidega.

- aidata kaasa digitaaltelefonijaamade arenguprogrammi elluviimisele
- korraldada telefonivõrgu rekonstrueerimine, lähiaastatel varustada telefonidega Veeriku, Karlova, Ülejõe ja Raadi-Kruusamäe linnaosad ning Ropka tööstusrajoon
- korraldada taksofonide paigaldamine kohtadesse, kus neid saab kasutada võimalikult palju inimesi ja kus oleks tagatud aparatuuri säilimine

5. TARTU – RIKKALIKU AJALOOPÄRANDIGA KULTUURILINN, LAULUPIDUDE JA RAHVUSVAHELISTE FESTIVALIDE PAIK; OMA AJALOOLIST PÄRANDIT SÄILITAV, UURIV JA EKSPONEERIV TURISMILINN

5.1. Kujundada Tartust omanäoliste kultuuri-, kunsti- ja spordiüritustega ning kultuurilembeste elanikega linn.

5.1.1. Tagada Tartu kultuuri- ja spordiürituste üle-eestiline ja rahvusvaheline eelinformatsioon ning kajastamine.

5.1.2. Rajada uusi kultuuriobjekte, toetada olemasolevate kaasajastamist.

- viia linnamuuseum üle Narva mnt 23, lahendada mänguasjumuuseumi ruumiprobleemid
- viia linnaraamatukogu lugejate arvestus, raamatute nimekirja kandmine ja nimekirjast kustutamine arvuti andmebaasi
- osaleda ülikooli raamatukogu investeringutes
- rakendada tööle piirkondlikud noorsoo- ja kultuurikeskused
- jätkata Tartu Lasteteatri arendamist
- luua kultuurialane projekti- ja festivalikeskus

5.1.3. Kujundada Tartust eesti keele hoidmise ja arendamise kants.

5.1.4. Jätkata Tartu traditsiooniliste või populaarsust koguvate kultuuri- ja spordiürituste korraldamist ja toetamist (suusamaraton, jalgrattaralli, sügisjooks, Emajõe regatt, teatri- ja rahvakunstifestivalid, suvised teatriüritused, Emajõe mängud, üliõpilaste kevadpäevad jms).

- kujundada koos ülikoolidega septembri esimesele esmaspäevale eelnevast pühapäevast Tartule ainuomane pidupäev
- osaleda koostöös sõpruslinnadega suuremates rahvusvahelistes projektides
- tõsta Tartu suvist atraktiivsust

5.1.5. Toetada rahvakultuuriga tegelevaid kollektiive ja üksikisikuid.

5.1.6. Väärtustada, säilitada ja kaitsta Tartule omast klassitsistlikku ja puitarhitektuuri.

- abistada omanikke kultuuriväärtuslike hoonete fassaadide korrastamisel ja säilitamisel
- süvendada koostööd Riigi Muinsuskaitseametiga, alustada läbirääkimisi muinsuskaitse sihtkapitali asutamiseks
- alustada kultuurimälestiste, kultuurilooliste ja kunstiväärtuslike objektide registri koostamist

5.1.7. Toetada oluliste arhitektuurimälestiste restaureerimist.

5.1.8. Jätkata koostöös vabariigi valitsusega võimaluste otsimist vanalinna korrastamiseks.

- viia läbi ehitusgeoloogilised uuringud
- alustada vundamentide kindlustamist
- remontida linna haldushooned
- taotleda Jaani kiriku restaureerimise ja kirikuga külgneva koolikvartali rekonstrueerimise jätkamist
- alustada Antoniuse õue projekti
- toetada Kivisilla taastamist tema ajaloolisel kohal

5.1.9. Osaleda kultuuri-, spordi ja puhkerajatiste kavandamise ja ehitamise korraldamises.

- alustada tervise- ja veekeskuse territooriumi planeerimist, projekteerimist ja hoonestamist
- korraldada Anne kanali ja Emajõe äärsetele aladele spordi- ja puhkerajatiste ehitamist
- kujundada laululava kultuuri- ja spordikeskuseks
- aidata kaasa Eesti Rahva Muuseumi uue hoone krundi reserveerimisele ja ettevalmistamisele
- lõpetada (koostöös ülikooliga) ülikooli staadioni rekonstrueerimine linna esindusstaadioniks
- jätkata Tamme staadioni renoveerimist ja ümberkujundamist rahvaspordikeskuseks ning spordikoolide treeningukeskuseks
- alustada linna väliujula territooriumi planeerimist, projekteerimist ja hoonestamist, arvestades ülikooli raskejõustiku ja veespordikeskuse ehituskavadega
- toetada jäähalli rajamist
- toetada botaanikaia renoveerimist turismiobjektiks
- arendada Tähetorn noorte huvikeskuseks koostöös ülikoolidega
- tõsta Toomemäe ja endise Toomkiriku varemete atraktiivsust vabaõhu ürituste korraldamise kohana

5.1.10. Alustada programmi “Lapsed ja kultuur” väljatöötamist.

5.1.11. Osaleda linnale mittekuuluvate muuseumide tegevuse ja tuleviku kavandamisel (Eesti Rahva Muuseum, kunstimuuseum, posti- ja spordimuuseum, ülikooli muuseumid jt).

5.1.12. Osaleda Vanemuise teatri investeringutes.

5.1.13. Alustada dialoogi kirikute ja usuorganisatsioonidega, selgitamaks usuõpetuse andmise ning laste, noorte ja vanurite vaba aja sisustamise võimalike kohustuste ja vastutuse jaotust.

5.2. Muuta Tartu külalisi ligitõmbavaks turismilinnaks.

5.2.1. Anda välja Tartut tutvustavaid trükiseid.

5.2.2. Edendada turismialast koostööd Lõuna-Eestiga.

5.2.3. Soodustada turismialast ettevõtlust.

- moodustada koos eraettevõtjate, Vanemuise teatri, ülikoolide, teadusasutuste, hotellide ja turismifirmadega organisatsioon konverentsikeskuse rajamiseks
- soodustada linna rendipoliitikaga Raekoja platsil ja vanalinnas eelkõige galeriide, kohvikute ja muude Tartut turistidele ning linlastele atraktiivsemaks muutvate asutuste ja ettevõtete tekkimist
- osaleda regulaarselt olulisemates sihtpiirkondades toimuvatel turismimessidel

5.2.4. Aidata kaasa erinevate turismiliikide arendamisele.

- luua odavaid ööbimisvõimalusi(s.h. koostöös ülikoolidega)

- leida Tartule Eestis ainulaadne turismiattraksioon ja valmistada ette selle rajamine

5.3. Aidata kaasa Tartu muusika- ja kunstielu edendamisele.

5.3.1. Alustada koos haridusuuendusega ka kultuuriuuendusliku programmi väljatöötamist, et oluliselt tõsta Tartust saadava hariduse taset.

5.3.2. Seada professionaalse muusika ja kunsti arendamiseks sisse stipendiumid nii õppuritele kui tegevkunstnikele.

- jätkuvalt toetada Tartu Kultuurkapitali (kaasata ulatuslikumalt ettevõtjaid)

6. TARTU - ELANIKE TOIMETULEKUT TOETAV JA TASAKAALUSTATUD SOTSIAALPOLIITIKAGA LINN

6.1. Aidata paljulapselistel ja noortel peredel toime tulla.

- kaasa aidata paljulapseliste perede aastatel 1992–1996 kuhjunud üürivõlgade likvideerimisele (pakkuda juriidilisi nõuandeid, korterivahetuse võimalust, krediiti võlgade tasumiseks jne), korrastada üürnike suhted teenuse pakkujaga nii, et need pered hakkaksid saama toimetuleku toetust ja maksma õiglaselt tarbitud teenuse eest
- laiendada ja arendada sotsiaaltöötajate tegevust laste ja nende perede probleemide lahendamisel
- toetada puudustkannatajate ühisabi süsteemi loomist
- jätkata ja võimaluse korral laiendada suvelaagrite korraldamist
- luua tartlaste peretoetuste süsteem

6.2. Arendada välja Tartu linna hoolekandesüsteem.

- soodustada eraettevõtlust sotsiaalteenuste osutamisel
- suurendada Tartu linnas eakatele inimestele mõeldud hooldekohtade arv 150-ni
- asutada kodutute varjupaik
- välja arendada piirkondlikud hoolduskeskused, sidudes need funktsionaalselt perearstikeskustega

6.3. Suurendada tervishoiukorralduse alal tähelepanu profülaktilise meditsiini olukorrale ja arendada koos Tartu Ülikooli arstiteaduskonnaga välja Tartu terviseedenduse süsteem; pöörata senisest suuremat tähelepanu laste ja noorukite tervisele, otsida mooduseid seda kujundavate tegurite mõjutamiseks.

- viia lõpule esimese astme haiglavälise arstiabi reform

- alustada teise etapi haiglavälise arstiabi süsteemi korrastamist (kindlustada Tartu linna, maakonna ja Maarjamõisa polikliinikute optimaalne koostöö, luua töötervishoiu keskus)
- lahendada kõrgema etapi arstiabi osutavatele meditsiinasutustele (TÜ kliinikud) mitteomaste teenuste nagu hooldus- ja põetusravi osutamise probleemid, asutada pikaravihaigla või osta vastavat teenust maakonna munitsipaalhaiglatelt
- tegelda koostöös TÜ Kliinikumi ja Tartumaa Haigekassaga tartlaste arstiabi süsteemi kujundamisega, mis oleks optimaalne kulutuste, ravi ootamise aja ja ravi kvaliteedi poolest
- jätkata Tervete Linnade projektis osalemist ja teadvustada seda ka tartlastele
- parandada elanike informeeritust tervishoiu- ja hoolekandekorraldusest, teenustest, hindadest
- tagada õpilaste süsteemne arstlik kontroll

6.4. Pöörata rohkem tähelepanu laste, noorte ning puuetega inimeste vajadustele.

- lahendada koostöös valitsuse ja sotsiaalministeeriumiga väikelastekodu Käopesa tulevik
- kujundada Tartu Lastekodu ümber kuulmis- ja kõnehäiretega laste rehabilitatsioonikeskuseks
- asutada Noortekodu orbudele
- laiendada ja arendada puuetega inimeste koduhooldust
- toetada mitteriiklike organisatsioonide tegevust hoolekande alal (sh kirikute ja usuorganisatsioonide diakooniatöö)
- toetada puuetega inimeste algatusi hoolekandeteenuste osutamiseks teistele riskigruppidele
- toetada Tartus asuvate proteesimis- ja ortopeedilise rehabilitatsioonikeskuste tegevust, lülitada keskused Tartu linna ja sõpruslinnade vahelisse koostöövõrgustikku
- Tartu veespordikeskuse projekteerimisel arvestada võimalust, et keskust saaks kasutada puuetega inimeste rehabilitatsiooniks

6.5. Edasi arendada ja täpsustada linna eluasemepoliitikat.

- laiendada Tartu Eluasemefondi tegevust ja suurendada laenuressurssi
- käivitada Tartu Eluasemefondi kaudu eluasemelaenude süsteem tagastatud majade üürnikele elamispinna soetamiseks ning omanikele üürimajade renoveerimiseks
- määratleda sotsiaalkorterite mõiste (kehtestada standard) ja otsustada sotsiaalkorterite vajadus, jaotuspõhimõtted jms;
- osaleda tasakaalustava jõuna üürnike ja majaomanike suhete kujundamisel, asutades selleks kohaliku omavalitsuse juriidilisi ja majanduslikke mõjureid

- suurendada munitsipaalelamufondi
- taotleda riiklikke investeeringuid munitsipaalkorterite ehitamiseks lähtuda munitsipaalelamufondi suurendamisel teistest säästlikest lahendustest – hankida täiendavaid kortereid remondi, rekonstrueerimise, mitte-eluruumide elamispinnaks ehitamise, ostumüügi jm abil
- aidata saavutada riiklik lahendus tagastatud majade üürnikel omandireformist tulenenud sotsiaalse ebaõigluse likvideerimiseks

6.6. Suurendada linna osa tööhõiveprobleemide lahendamisel.

- leida koostöös sotsiaalministeeriumiga täiendavaid võimalusi täiskasvanute ümberõppe korraldamiseks Tartus
- teha koostööd mitteriiklike institutsioonidega linna tööturu olukorra täpsemaks tundmiseks ja paremaks suunamiseks
- kavandada vanglast vabanenud kodututele tartlastele rehabilitatsioonikeskus

7. TARTU – TARTLASTE TEENISTUSES OLEV, INIMSÕBRALIKE ASUTUSTEGA, KAASAEGSELT VALITSETAV LINN

7.1. Viia sisse tehnoloogilised uuendused.

- 7.1.1. Lõpetada sisemise, kõiki allüksusi hõlmava arvutivõrgu rajamine, kehtestada selle kasutamise kord.
- 7.1.2. Luua kõikidele allüksustele ühendusvõimalus Internetiga.
- 7.1.3. Korrastada linna andmebaasid ja juurutada geograafiline infosüsteem.

7.2. Muuta linnavalitsuse ja linnavolikogu töö linlastele avatumaks.

- 7.2.1. Parandada linnavalitsuse ja linnavolikogu poolt vastu võetud aktide kättesaadavust.
- 7.2.2. Kehtestada arusaadav ja linlasele üheselt mõistetav asjaajamise kord.
- 7.2.3. Korraldada ratastoolis või lapsevankritega linlaste pääs linnaametnike vastuvõtule.

7.3. Suurendada linnaametnike töö tulemuslikkust, viia vastavusse tööülesanded ja koosseisud.

- 7.3.1. Arendada välja linnavalitsuse allüksuste ökonoomne ja paindlik struktuur.
- 7.3.2. Viia linnavalitsuse allüksuste töökorraldusse sisse ametnike atesteetimine.
- 7.3.3. Piiritleda täpselt allüksuste töö.

7.3.4. Korraldada pidevalt personali täiend- ja ümberõpet.

7.3.5. Edendada koostööd linna ja ettevõtjate vahel, kaasates ettevõtjate esindajaid linna probleemide lahendamisse ning linna esindavatesse delegatsioonidesse.

7.4. Kaasata avalikkus linna planeerimisse ja arengu suunamisse.

7.4.1. Koostada Tartu arengustrateegia, millel põhineksid edasised arengukavad.

7.4.2. Informeerida linnakodanikke pidevalt linna tulevikku puudutavatest kavadest.

7.4.3. Korraldada enne strateegilise tähtsusega otsuste vastuvõtmist avalikke arutelusid.

7.5. Optimeerida linnavalitsuse kulud.

7.5.1. Kasutada ruume ja energiat säästlikult.

7.5.2. Vähendada kommunikatsioonikulutusi (telefon, sisemine kirjavahetus, transport) kaasaegse infotehnoloogia ning juhtimis- ja töökorralduse meetodite rakendamise abil.

7.5.3. Rakendada tööle linnakassa.

Tartu linna 1998. aasta investeeringud

Arengu- eelistuse nr.	Projekti nimetus	Soovitatav summa (tuh krooni)	Taotlev allüksus*
1.2.4.	Haridusasutuste remont	30 000	HO
3.2.5.	Teede ehitus ja rekonstrueerimine	35 000	LMO
3.2.5.	Tänavavalgustuse ehitus ja rekonstrueerimine	3 000	LMO
3.2.5.	Valgusfooride ehitus ja rekonstrueerimine	2 000	LMO
3.2.6.	Autobusside liisingutasud	3 000	LMO
3.2.7.	Visuaalinfo ja viitade paigaldamine	1 000	LMO, VEAO
4.2.	Emajõe kaldakindlustuste remont	2 000	LMO
4.3.	Veevarustuse ja kanalisatsiooni rajamine, tunnelkollektori ja reoveepuhasti ehitus	42 040	LMO, ei kaeta eelarvest
4.6.	Jäätmekäitluse korraldamine	2 000 : 1 000 1 000	LMO Ei kaeta eelarvest
5.1.2.	Linnamuuseumi hoone remont	6 000: 3 000 3 000	KO, Ei kaeta eelarvest
5.1.2.	Annelinna kultuurikeskuse remont	1 500	KO
5.1.7.	Jaani kiriku restaureerimine	4 000	LPO, ei kaeta eelarvest
5.1.8.	Vanalinna kaitsetsoonis asuvate hoonete remont	3 000	LVO
5.1.8.	Linna haldushoonete remont	7 000	LVO
5.1.8.	Raekoja vundamendi kindlustamine	8 000	LVO
5.1.9.	Tervise- ja veekeskuse rajamine	5 000	KO
5.1.9.	Staadionide renoveerimine ja spordirajatiste ehitamine	4 000 : 3 000 1 000	KO Ei kaeta eelarvest
6.2.	Noortekodu rajamine	1 500	SO
6.2.	Kodutute varjupaiga rajamine	500	SO
6.3.	Linna tervishoiuasutuste remont	2 000	Linnaarst
6.5.	Munitsipaalelamute remont	1 000	LVO
6.5.	Munitsipaalelamispinna soetamine	10 000	LVO, SO

Kokku: 173 540

s.h. linna eelarvest: 122 500

Tartu linna 1999. aasta investeeringud

Arengu-eelistuse nr.	Projekti nimetus	Soovitatav summa (tuh krooni)	Taotlev allüksus*
1.2.4.	Haridusasutuste remont	45 000	HO
3.2.5.	Teede ehitus ja rekonstrueerimine	40 000	LMO
3.2.5.	Tänavavalgustuse ehitus ja rekonstrueerimine	4 000	LMO
3.2.5.	Valgusfooride ehitus ja rekonstrueerimine	3 000	LMO
3.2.6.	Autobusside liisingutasud	3 000	LMO
4.2.	Veevarustuse ja kanalisatsiooni rajamine, tunnelkollektori ehitus	78 500	LMO, ei kaeta eelarvest
4.6.	Jäätmekäitluse korraldamine	2 000	LMO
5.1.2.	Linnaraamatukogu kaasajastamine	2 000	KO
5.1.2.	Linnamuuseumi hoone remont	3 000	KO
5.1.7.	Jaani kiriku ümbruse heakorrastamine	1 000	LPO
5.1.8.	Vanalinna kaitsetsoonis asuvate hoonete remont	4 000	LVO
5.1.8.	Linna haldushoonete remont	10 000	LVO
5.1.9.	Staadionide renoveerimine ja spordirajatiste ehitamine	1 400	KO
5.1.9.	Tervise- ja veekeskuse rajamine	20 000	KO
6.2.	Kodutute varjupaiga laiendamine	1 000	SO
6.2.	Väikelastekodule "Käopesa" hoone ostmise	5 000	SO, ei kaeta linna eelarvest
6.3.	Linna tervishoiuasutuste remont	2 000	Linnaarst
6.5.	Munitsipaalelamispinna soetamine	10 000	LVO, SO
6.6.	Kinnipidamiskohast vabanenutele rehabilitatsioonikeskuse loomine	5 000	SO

Kokku: 239 900

s.h. linna eelarvest: 156 400

*EKO-ehituskorralduse osakond

KO- kultuuriosakond

LPO-linnaplaneerimise osakond

SO- sotsiaalabi osakond

HO- haridusosakond

LMO- linnamajanduse osakond

LVO- linnavarade osakond

VEAO- välissuhete ja ettevõtluse arengu osakond